

Rekenkamer Mook en Middelaar

Gemeente Mook en Middelaar

Jaarverslag 2025

Mook, 3 maart 2026

1 Inleiding

De rekenkamer ondersteunt de gemeenteraad in zijn kaderstellende en controlerende rol door de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid te onderzoeken. Daarbij ligt de nadruk op thema's die veel inwoners raken, waar veel geld in omgaat en/of waarbij de gemeente grote risico's loopt.

Voor u ligt het jaarverslag 2025 van de gemeentelijke rekenkamer Mook en Middelaar (verder: de rekenkamer). Achtereenvolgens gaan wij in op:

- de samenstelling van de rekenkamer;
- onderzoek in 2025;
- overige activiteiten;
- het onderzoeksprogramma 2026;
- de financiën.

2 Samenstelling rekenkamer

Met de *Verordening rekenkamer gemeente Mook en Middelaar 2024* heeft de gemeenteraad van Mook en Middelaar de gemeentelijke rekenkamer ingesteld. Ze bestaat uit twee externe leden, die op 17 april 2025 zijn benoemd:

- de heer Berry Roelofs (voorzitter)
- de heer Derk-Jan Schonewille (lid)

Vanuit de griffie fungeert de heer Pepijn Aarnink als ambtelijk secretaris.

3 Onderzoek 2025

2025 is vooral een opstartjaar geweest voor de rekenkamer. De rekenkamer heeft in 2025 deelgenomen aan één onderzoek, het DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers (VvR) naar onderbesteding, en heeft één onderzoek opgestart, naar het VTH-beleid in onze gemeente.

DoeMee-onderzoek onderbesteding

De Vereniging van Rekenkamers voert jaarlijks een DoeMee-onderzoek uit. Het DoeMee-onderzoek 2025 van de landelijke Vereniging van Rekenkamers, waar 157 gemeenten, provincies en waterschappen aan deelnemen, richt zich op financiële mee- (of tegen)vallers in de periode 2017-2024. Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de omvang van mee- of tegenvallers, de oorzaken ervan en of de raad (gedurende het jaar) goed wordt geïnformeerd over de mate van onderbesteding. Op basis van de begrotingen en programmarekeningen heeft de uitvoerder van het onderzoek, de Radboud Universiteit Nijmegen, een eerste factsheet opgesteld. De concept-factsheet is door de rekenkamer getoetst bij de controller en senior financieel adviseur van de gemeente. Tevens heeft op 30 oktober 2025 een gesprek met de Auditcommissie plaatsgevonden over hoe zij kijkt naar onderbesteding.

Door vertraging in de planning van de VvR wordt het overkoepelende eindrapport (op het moment van schrijven) verwacht in februari 2026. Daarna stelt de rekenkamer een briefadvies op met conclusies en aanbevelingen voor Mook en Middelaar. Dit advies wordt naar verwachting medio 2026 met de nieuw verkozen gemeenteraad besproken.

Onderzoek VTH-beleid

VTH-beleid (vergunningverlening, toezicht en handhaving) is een domeinoverkoepelende kerntaak van de gemeente en richt zich met name op het fysieke domein. Daarbij kan gedacht worden aan het behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen, milieutoezicht, toezicht op veiligheid en handhaven bij overlast. Goed VTH-beleid zorgt voor veiligheid, duurzaamheid en gelijke behandeling

van inwoners en bedrijven. Uit recent onderzoek van onder andere de Rekenkamer van de gemeente Utrecht blijkt dat budgetten en capaciteit voor toezicht en handhaving onder druk staan en dat monitoring van resultaten vaak onvoldoende is.

Voor de gemeente Mook en Middelaar speelt – gegeven de beperkte omvang van de gemeente, de groeiende en meer complexe vergunningverlening en de druk op handhaving – de vraag of het VTH-beleid en de uitvoering daarvan doelmatig, doeltreffend en rechtmatig is. Met dit onderzoek willen we de gemeenteraad inzicht geven in de werking, sturing en resultaten van het VTH-beleid binnen de gemeente.

Het onderzoek naar het VTH-beleid is in 2025 opgestart met een uitvraag en doornemen van de voor Mook en Middelaar relevante beleidsdocumenten. Vervolgens is een eerste versie van onderzoeksopzet gemaakt, waarin onder andere de hoofd- en deelvragen, de *scoping*, planning en kosten van het onderzoek zijn opgenomen. Het eindrapport wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 behandeld in de gemeenteraad.

4 Overige activiteiten

Omdat 2025 vooral een opstartjaar was voor de nieuwe rekenkamer, heeft ze veel activiteiten verricht die in het teken stonden van kennismaken en werkprocessen inrichten.

Kennismaken en voorstellen

De leden van de nieuwe rekenkamer hebben kennism gemaakt met onder andere de raadsfracties, het college, het MT en de klankbordgroep (de Auditcommissie). Ook hebben de leden zich voorgesteld aan inwoners via een bericht op de gemeentelijke website, in TerSprake en op MaasBuren (20 juni). In de berichtgeving is ook aandacht besteed aan wat de rekenkamer doet en hoe inwoners onderwerpen kunnen aanleveren.

Reglement van orde

Op 22 mei heeft de rekenkamer zijn Reglement van orde vastgesteld. Dit reglement vloeit voort uit artikel 81i van de Gemeentewet en bevat bepalingen met betrekking tot de werkzaamheden en vergaderingen van de rekenkamer. Het Reglement van orde is op 19 juni aangeboden aan de raad.

Regionale oriëntatie

De voorzitter van de rekenkamer heeft de banden aangehaald met de voorzitters van de rekenkamers van de Limburgse buurgemeenten Gennep en Bergen. De rekenkamers hebben afgesproken elkaar op de hoogte te houden van hun onderzoeksprogramma's. Daarnaast is de rekenkamer aangeschoven bij het periodieke, regionale overleg van rekenkamers in het Rijk van Nijmegen. Daarin worden kennis, ideeën en ervaringen uitgewisseld en voorstellen voor mogelijke regionale onderzoeken besproken.

Deelname aan congressen

De voorzitter van de rekenkamer heeft deelgenomen aan het Voorjaarscongres (12 juni, Utrecht) en het Najaarscongres (28 november, Driebergen) van de Vereniging van Rekenkamers.

Contact met de klankbordgroep

Op basis van de Verordening rekenkamer is door de gemeenteraad besloten dat de Auditcommissie fungeert als klankbordgroep van de rekenkamer. Ten minste eenmaal per jaar overlegt de rekenkamer met de klankbordgroep over (onder andere) de contacten tussen rekenkamer en de raad, de voortgang van de onderzoeken, de afstemming tussen rekenkamer, college en ambtelijke organisatie, de onderwerpselectie en het budget. Omdat de leden van de rekenkamer pas in april van dit jaar zijn benoemd, staat dit gesprek later gepland, op 9 maart 2026.

5 Onderzoeksprogramma 2026

Het onderzoeksprogramma voor 2026 is tot stand gekomen via de volgende stappen:

- een gesprek met alle vier de raadsfracties, naast kennismaking gericht op inventarisatie van onderwerpen;
- een oproep aan inwoners in Ter Sprake van 20 juni om onderwerpen aan te dragen (drie reacties);
- een inventarisatie bij de rekenkamers in buurgemeenten of er mogelijkheden bestaan voor een gezamenlijk onderzoek in de regio;
- contact met de Vereniging van Rekenkamers over het DoeMee-onderzoek dat ze in 2026 gaat uitvoeren.

Deze inventarisatie heeft geleid tot een zestiental onderwerpen, waaruit de rekenkamer in oktober 2025 een voorlopige keuze heeft gemaakt. Op basis van een aantal criteria zijn de volgende onderwerpen voor 2026 geselecteerd:

- afronding van DoeMee-onderzoek uit 2025 naar onderbesteding;
- onderzoek naar Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH);
- onderzoek naar WMO-inkoop en contractbeheer;
- afhankelijk van het onderwerp, deelname aan het DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers.

Het onderzoeksprogramma 2026 is op 13 november 2025 aangeboden aan de raad.

5 Financiën

De rekenkamer Mook en Middelaar beschikt over een jaarlijks budget van €15.000,-. Dit bedrag wordt in principe besteed aan:

- één of twee grootschaliger onderzoeken;
- deelname aan het DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers;
- vergoeding van de leden, bestaande uit een vaste, maandelijkse vergoeding en een aanvullende vergoeding per aan onderzoek besteed uur, en ondersteuning van de rekenkamer;
- overige zaken, o.a. lidmaatschap Vereniging van Rekenkamers.

In de tabel op de volgende pagina is aangegeven welke bedragen begroot en welke gerealiseerd zijn.

Kostenpost	Begroting 2025	Realisatie
1. <u>Onderzoeken</u>	<u>10.615</u>	<u>3.020</u> <u>waarvan:</u>
a. DoeMee-onderzoek 2025 onderbesteding (onderzoeksuren + kosten deelname VvR)		1.830
b. VTH-beleid		1.190
2. <u>Vaste vergoedingen leden rekenkamer</u>	<u>4.080</u>	<u>4.080</u> <u>waarvan:</u>
a. voorzitter	2.160	2.160
b. lid	1.920	1.920
3. <u>Overige kosten</u>		<u>305</u> <u>waarvan:</u>
a. Lidmaatschap VvR	305	305
<u>Totaal</u>	<u>€15.000</u>	<u>€7.405</u>

Het voor onderzoeken beschikbare bedrag is deels niet uitgegeven. De reden hiervoor is dat 2025 het opstartjaar was voor de nieuwe rekenkamer. Bovendien zijn de leden pas in april van dit jaar benoemd, waardoor er in de eerste drie maanden geen kosten zijn gemaakt.